

Bangladéš

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. července 2008 o Bangladéši

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Bangladéši, zejména na usnesení ze dne 16. listopadu 2006¹ a ze dne 6. září 2007²,
 - s ohledem na Dohodu o spolupráci mezi Evropským společenstvím a Bangladéšskou lidovou republikou o partnerství a rozvoji³,
 - s ohledem na výjimečný stav, který vyhlásila prozatímní vláda Bangladéše dne 11. ledna 2007,
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že EU má s Bangladéšem dobré, dlouhodobé vztahy, založené mimo jiné i na dohodě o spolupráce v oblasti partnerství a rozvoje,
- B. vzhledem k tomu, že dne 11. ledna 2007, uprostřed předvolebních násilností, vyhlásila prozatímní vláda Bangladéše výjimečný stav a krátce poté přijala mimořádná opatření pro výkon moci, kterými udělila armádě a polovojenským jednotkám stejné pravomoci k zatýkání, jako má policie; vzhledem k tomu, že poté, dne 22. ledna 2007, pozastavila svou činnost mise EU pro sledování průběhu voleb,
- C. vzhledem k tomu, že současně s vyhlášením mimořádných opatření pro výkon moci byla pozastavena platnost řady občanských práv, jež zaručuje bangladéšská ústava,
- D. vzhledem k tomu, že pozastavení platnosti těchto práv vedlo k vydání alarmujícího počtu nových rozhodnutí odvolacím odborem nejvyššího soudu, která mají závažné důsledky pro práva jednotlivce a zásadu zákonnosti,
- E. vzhledem k tomu, že pro výkon moci byla dne 11. června 2008 bez účasti veřejnosti přijata nová vyhláška pro potírání terorismu, jež je v rozporu se základními svobodami a základními právy na spravedlivý soud a jež zavádí širokou definici „teroristických činů“, mezi něž nyní patří i pouhé majetkové trestné činy a útoky na jednotlivce; vzhledem k tomu, že tato definice je v rozporu s doporučeními Organizace spojených národů; a vzhledem k tomu, že organizace pro lidská práva a sdružení právníků vyjádřily obavy z toho, že tato vyhláška bude využívána k politicky motivované perzekuci,
- F. vzhledem k tomu, že podle mezinárodních organizací pro lidská práva, jako jsou Human Rights Watch a Amnesty International, se počet údajně zatčených za období 18 měsíců od

¹ Úř. věst. C 314E, 21.12.2006, s. 377.

² Přijaté texty, P6_TA(2007)0385.

³ Úř. věst. L 118, 27.4.2001, s. 48.

vyhlášení výjimečného stavu zvýšil na podstatně více než 300 000 osob, z nichž většina byla následně propuštěna; vzhledem k tomu, že na základě mimořádných opatření pro výkon moci je omezeno právo požadovat propuštění na kauci, a pokračující vlna hromadného zatýkání tak může vytvořit značný tlak na vězeňství,

- G. vzhledem k tomu, že mnoho z těchto zatčených osob bylo údajně vystaveno krutému mučení, a vzhledem k tomu, že bangladéšská národní organizace pro lidská práva Odhikar hlásí narůstající počet případů zabití bez řádného soudu,
- H. vzhledem k tomu, že Parlament soustavně vyzývá k vyhlášení moratoria na trest smrti ve všech zemích a za všech okolností,
- I. potěšen nedávným zmírněním zákazu politické činnosti, dohodou mezi vládou a Lidovou ligou (Awami League) o zahájení jednání o plánovaných celostátních volbách v prosinci 2008 a skutečností, že se do tohoto procesu mají zapojit i další strany,
- J. vzhledem k tomu, že během nové vlny hromadného zatýkání, od 28. května 2008, bylo zatčeno více než 12 000 osob včetně místních stranických aktivistů; vzhledem k tomu, že vláda odmítla obvinění, že tato zatčení mají politické pozadí, a tvrdí, že se jednalo o plánovaný zátah proti pachatelům trestných činů,
- K. vzhledem k tomu, že prozatímní vláda s odvoláním na potřebu kompletního volebního seznamu dosud ignorovala výzvy politických stran, občanských organizací, aby umožnila urychlené konání celostátních voleb, a trvá na nejzazším termínu, který byl stanoven na třetí týden v prosinci 2008,
- L. vzhledem k tomu, že utrpení Bangladéšanů ještě zhoršuje skutečnost, že v posledních měsících vzrostly nejméně o třetinu ceny základních potravin jako např. rýže, a vzhledem k tomu, že u velké části obyvatelstva tvořily výdaje za potraviny již před tímto cenovým otřesem více než 60 % jejich rozpočtu,
- M. vzhledem k tomu, že se zvolenou vládou by bylo snazší řešit následky změny klimatu; vzhledem k tomu, že celá jedna čtvrtina bangladéšského území čelí hrozbě, že bude trvale zaplavena v důsledku stoupající hladiny moře v Bengálském zálivu; vzhledem k tomu, že do roku 2050 může mít Bangladéš podle varování klimatologů 20 až 25 milionů uprchlíků, které z domovů vyžene změna klimatu,
 1. vyzývá bangladéšskou vládu, aby zrušila výjimečný stav, a učinila tak nejdůležitější krok v přípravách na nadcházející parlamentní volby v zemi a umožnila konání voleb do místních zastupitelstev v srpnu 2008;
 2. vyzývá bangladéšskou vládu, aby zajistila soulad své nové protiteroristické vyhlášky s mezinárodně uznávanými právními normami o potírání terorismu podle doporučení zvláštního zpravodaje OSN pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod a potírání terorismu;
 3. vyzývá bangladéšskou vládu, aby zrušila trest smrti;
 4. vyzývá bangladéšskou vládu, aby okamžitě upustila od současné vlny hromadného zatýkání a pronásledování politických protivníků či novinářů, k němuž dochází díky

vyhlášení výjimečného stavu, a vyjadřuje hluboké znepokojení nad obviněními příslušných orgánů z mučení; vyzývá vládu, aby všem zadrženým zajistila základní práva na řádný proces a zaručila obviněným spravedlivý soud; naléhavě vyzývá příslušné orgány, aby tyto tisíce zadržovaných buď na základě důvěryhodných důkazů obvinily, nebo je propustily;

5. chválí bangladéšskou vládu za to, že zakázala bývalým válečným zločincům kandidovat ve volbách, a vyzývá ji, aby na tento pozitivní krok navázala vytvořením nezávislé vyšetřovací komise, a umožnila tak postavit válečné zločince před soud;
6. blahopřeje prozatímní vládě k pokroku v přípravách na parlamentní volby a k dosažení zásadního posunu v reformě volebního procesu a sestavení přesného seznamu voličů příslušnými orgány; vyzývá vládu, aby zajistila příslušníkům bangladéšských etnických a náboženských menšin možnost svobodně volit; je znepokojen cenzurou tisku a žádá, aby byla v Bangladéši v období před konáním voleb zaručena jeho svoboda;
7. vítá propuštění bývalé předsedkyně vlády Šajch Hasíny Vadžídové z humanitárních důvodů;
8. vyzývá Radu a Komisi, aby hrály aktivnější úlohu a přesvědčily bangladéšskou vládu o nutnosti bezodkladného a úplného zrušení výjimečného stavu a všech opatření přijatých v jeho rámci;
9. žádá, aby volby proběhly svobodně a spravedlivě, v souladu s mezinárodními normami a za účasti všech stran; vyzývá misi EU pro sledování průběhu voleb, aby obnovila svou činnost, jakmile to bude možné a vhodné; vyzývá mise členských států EU a delegaci Komise v Bangladéši, aby v této zemi pečlivě sledovaly situaci v oblasti lidských práv a politickou situaci;
10. vyzývá ke stažení ozbrojených sil z účasti na politickém procesu;
11. vyzývá bangladéšskou vládu, aby v maximální míře zajistila úzké zapojení všech částí společnosti, ekologických a dalších nevládních organizací, novinářů a vědeckých pracovníků do příprav země na očekávané katastrofy vyvolané změnou klimatu, a považuje výjimečný stav za velmi vážnou překážku pro dosažení tohoto cíle;
12. domnívá se, že summit G8 má obrovskou odpovědnost odvrátit přijetím účinných a dalekosáhlých opatření k omezení emisí CO₂ další zrychlování změny klimatu a rostoucí počet katastrof, které ohrožují život milionů lidí v Bangladéši i v jiných zemích;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, členským státům Jihoasijského sdružení pro regionální spolupráci a bangladéšské vládě.